

viser, at der under Beløbet til Opførelsen af Kirkebygningen ogsaa findes opført Summer til Fundamenter og Stueetage.

Den eneste Besparelse af nogen Betydning, som Ministeriet kunde tænke sig foretaget, er den, at det maa ske kunde anses for rimeligt at anvende Gas, der i Overlaget kun er tænkt anvendt til udbendig Belysning, ogsaa til Oplysning af det indre af Anstalten i Stedet for som paatænkt elektrisk Belysning, hvorved en ikke ubetydelig Udgift til elektrisk Lysanlæg (60,000 Kr.) vilde spares, medens der dog samtidig maatte indsættes et mindre Beløb til Gasindlæg. Da elektrisk Lys imidlertid er det mest hygiejniske og renlige Lys og vistnok efterhaanden mere og mere vil fortrænge Gasbelysningen, har man ikke villet gøre nogen Forandring paa dette Omraade, og skal heller ikke anbefale, at en saadan foretages.

Naar det alligevel er lykkedes at nedbringe Overslagssummen ikke saa lidt, dog ikke i væsentlig Grad, hvis Anstalten byggedes ved Aarhus, hvis foraarlaget af, at Udgiften til Grundanstaffelsen er bleven mindre eller — for nogle af de undersøgte Byer — helt bortfalden, samt at nogle Bygningsmaterialer dels ere finkne i Pris siden Forlagets Forelæggelse i sidste Rigsdagssamling, dels er billigere i de undersøgte Byer end i Kjøbenhavn.

Efter Overlaget vilde Udgiften ved Opførelsen af Anstalten i de 5 Byer blive følgende:

Hillerød	990,000	Kr.	(afrundet)
Roskilde	986,000	—	—
Odense	1,009,000	—	—
Aarhus	1,062,000	—	—
Randers	989,000	—	—

Men hertil kommer — hvad der ikke er medtaget i Overlaget — for hver af de fire sidstnævnte Byer et Beløb af 3,000 Kr. til Anstæffelse af en Vogn og et Par Heste samt eventuelt, hvis det viser sig nødvendigt, for hver af de samme Byer ca. 15,000 Kr. til Opførelse af et Bathus. Med Hensyn til Udgiften staa altsaa — bortset fra de mulige Omkostninger ved Bathusbygningen — Hillerød, Roskilde og Randers lavest og omtrent ens, idet den samlede Udgift her vilde være ca. 990,000 Kr., medens Opførelsen ved Odense vilde koste Statskassen ca. 20,000 Kr. mere og Opførelsen ved Aarhus ca. 75,000 Kr. mere. Med Hensyn til Specifikationen af de særlige Udgifter ved hver By henvises til Overlaget.

Heller ikke fra det økonomiske Synspunkt vil der saaledes være noget til Hinder for,

at Arealet ved Hillerød vælges til Byggeplads for den ny Anstalt.

Man skal endnu noget nærmere omtale de forskellige Ulemper, som Flytningen fra Kjøbenhavn uundgaelig vil medføre, og som vel efter Ministeriets Formening ikke ere af den Betydning, at de bør hindre den Ordning, Lovforslaget tilsigter, men som det maa anses for rigtig at gøre opmærksom paa for de Følgers Skyld, som de have eller kunne faa, og som det maa blive Opgaven paa bedst mulig Maade at raade Bod paa, efter Omstændighederne ved Lovgivningsmagtens Bistand.

Man skal saaledes oplyse, at Flytningen vil bevirke, at Anstaltens Læge og dens Organist (Sanglærer), hvis Stillinger ere af en saadan Betskaffenhed, at de paagældende ikke udelukkende kunne leve af de dermed forbundne Indtægter, og hvis øvrige Virksomhed er knyttet til Kjøbenhavn, maa søge deres Afsted. For Lægen vil Indtægtsstabet hermed blive 1,500 Kr. og for Organisten ca. 600 Kr. aarlig.

Med Hensyn til de Embedsmænd, der have kongelig Udnævnelse, Inspektøren og Præsten, skal man henlede Opmærksomheden paa, at disse ved Kristianshavns Strafanstalts Nedlæggelse formentlig i Henhold til Pensionslovens § 3 have Krav paa at blive satte paa Bartpenge, for saa vidt de ikke ønske at flytte med Anstalten.

Hvad den øvrige Del af Personalet angaar, er det ikke usandsynligt, at adskillige med Iver ville søge over i anden Virksomhed for at kunne forblive i Kjøbenhavn, hvor de fleste have alle deres Forbindelser, hvilket vistnok vilde gøre sig gældende i særlig høj Grad, hvis Anstalten flyttedes til Fyn eller Sylland. At Tjenesten ved Fængslet i hvert Fald i den første Tid vilde stades herved er sikkert, ligesom det ogsaa er et Spørgsmaal, om der ikke ved Anstaltens Flytning vilde vise sig Vanskelighed ved at faa ledige Ophynspladser besatte med passende Kræfter. Derfor taler i hvert Fald Erfaringen fra ældre Tid, da der hensad Kvindesanger i Strafanstalter uden for Kjøbenhavn.

Ogsaa for Fangerne vil Flytningen i forskellige Henseender medføre Ulemper.

Der er saaledes stor Sandsynlighed for, at der jævnlig vil opstaa Vanskeligheder ved sindsyge Fangers Bortførelse fra Strafanstalten. Den lette Afgang, man hidtil har haft til at faa disse anbragt paa Kommunehospitaler, vil formentlig falde bort, og Anstalten vil i de fleste Tilfælde være henvist til at benytte Statssindsygeanstalterne, hvor Modtagelse af Straffanger ofte afslaaes paa Grund af Pladsmangel.